

Şirketin sağımlık hayvanlardan ürettiği çiğ süt ve yetiştirdiği danaların satışlarında düzenlediği faturalarda gelir vergisi kesintisi yapılp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-120[ÖZG-12-190]-418
Tarih	28.11.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIğI

Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü

Sayı : 17192610-120[ÖZG-12-190]-418

28/11/2012

Konu : Şirketin sağımlık hayvanlardan ürettiği çiğ süt ve yetiştirdiği danaların satışlarında düzenlediği faturalarda gelir vergisi kesintisi yapılp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Şirketinizin sahip olduğu çiftlikte sağımlık hayvanlardan elde edilen çiğ süt satışı ve çiftliğinizde yetiştirilen dana satışlarında düzenlenen fatura bedellerinden gelir vergisi kesintisi yapılp yapılmayacağı hususunda bilgi talebinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu, ikinci fıkrasında ise; zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve

yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği, hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun, "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iř ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bil n o ve zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıda sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dâhil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmü yer almış olup, maddenin 11 inci bendiyle çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan  demeler üzerinden belirtilen oranlarda vergi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesinin beşinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı zirai ürünlerin (işlenmiş olanlar dâhil) alım satımına aracılık eden kuruluşlar ile ticaret borsalarını bu mahsullerin satın alınması sırasında yapılacak vergi tevkifatından müteselsilen sorumlu tutmaya, söz konusu ürünlerin satışı dolayısıyla yapılacak vergi tevkifatının hangi safhada yapılacağını her bir ürün için ayrı ayrı belirlemeye yetkili kılınmıştır.

Bu yetkiye istinaden 15.09.1990 tarih ve 20636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 164 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 4 numaralı bölümünde;

"5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan Ticaret Borsalarında Borsada işlem gören zirai ürünlerin tescil ettirilerek  ift i dışındaki kişi ve kuruluşlardan satın alınması halinde, Borsada, tescil ettirilerek satın alınan zirai ürünler için, satın alanların müteselsil sorumluluğu bulunmamaktadır. Borsada tescil ettirilerek, çiftçilerden satın alınan zirai ürün bedelleri üzerinden tevkif edilerek vergi dairelerine ödenmesi gereken vergiden, Borsalar, yöneticileri ve zirai ürünü satın alanlar müteselsilen sorumlu olacaklardır.

Öte yandan, bu Tebliğin 1, 2 ve 3  nc  bölümlerinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların;  ift i dışında kalan kişi, kurum ve kuruluşlardan, 5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş bulunan Ticaret Borsalarında tescil ettirerek satın aldıkları zirai ürün bedelleri üzerinden, gelir vergisi tevkifatı yapmayacaklar ve müteselsilen de sorumlu olmayacaklardır. Ancak; söz konusu zirai ürünlerle ilgili olarak daha önce çiftçiden satın alınması esnasında gelir vergisi tevkifatının yapılmamış olması halinde, tevkif yoluyla ödenmesi gereken vergi, gecikme faizi ve gecikme zammından tescil işlemini yapan borsalar ve vergisi tevkif yoluyla ödenmeyen zirai ürünü Borsaya getirenler de müteselsilen sorumlu olacaklardır."

açıklamaları yer almaktadır.

Ayrıca anılan Tebliğin "11. Müttesil Sorumluluk Çerçevesinde Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu" başlıklı bölümünün "b) Çiftçi Dışındaki Kişi ve Kurumlarca Yapılan Zirai Ürün Satışlarında, Alıcının Gelir Vergisi Tevkifatı Yapması Halinde, Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu" başlıklı alt bölümünde;

"Zirai ürün alım-satım işi yapan kişi ve kuruluşların, sattıkları zirai ürün bedelleri üzerinden tevkif edilen vergiler, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilebilecektir. Bu mahsup işleminin yapılabilmesi için, zirai ürün satışı nedeniyle kendisine yapılan ödemeden alıcı tarafından tevkif edilen verginin ödendiğini gösteren belgenin, kesinlikle beyannameye eklenmesi gerekir.

Öte yandan, çiftçiler dışında kalan kişilerin, sattıkları zirai ürün (işlenmiş olanlar dâhil) bedelleri üzerinden tevkif edilen vergilerin, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde bu tutar, ödenmiş olmak kaydıyla genel hükümler çerçevesinde mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edilebilecektir. Bu mahsuplara rağmen kalan bir tutarın bulunması halinde bu tutar, mükelleflerin müracaatı üzerine genel hükümler çerçevesinde kendilerine iade edilebilecektir.

Zirai ürün alım-satım işi yapan kişi ve kuruluşların yukarıda yapılan açıklamalara göre kendilerine yapılan ödemelerden tevkif edilen vergilerin, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilebilmesi ve mahsuplar sonunda kalan vergilerin iade edilebilmesi için ayrıca, kendilerinin satın almış oldukları zirai ürün bedelleri üzerinden tevkif ettikleri vergilerin de muhtasar beyanname ile beyan edilerek, ödenmiş olması gerekmektedir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizce söz konusu zirai ürünlerin borsaya tescil ettirilmeksizin satılması durumunda, alıcıların müttesil sorumluluk kapsamında gelir vergisi tevkifatı yapmaları gerekmekte olup, söz konusu kesintinin fatura üzerinde gösterilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, çiftçi olmamanız münasebetiyle ticaret borsalarında tescil ettirilerek zirai ürün satışı yapmanız halinde; zirai ürünlerle ilgili olarak daha önceden çiftçiden satın alınması esnasında gelir vergisi tevkifatının yapılmamış olması halinde, tevkif yoluyla ödenmesi gereken vergi, gecikme faizi ve gecikme zammından tescil işlemini yapan borsalar ve vergisi tevkif yoluyla ödenmeyen zirai ürünü borsaya getirenler müttesilen sorumlu olacaklarından, zirai ürünlerinizi satın alanlar gelir vergisi tevkifatı yapmayacaklar ve de müttesilen sorumlu olmayacaklardır.

Öte yandan, kesilen vergilerin beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsubu açısından, şirketinizin doğrudan üretici olması, dolayısıyla da tevkifata tabi herhangi bir zirai ürün alımının söz konusu olmaması şartıyla, şirketiniz yönünden zirai ürün bedelleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmadığına ilişkin muhtasar beyanname ile beyan ve ödeme koşulunun aranılmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026